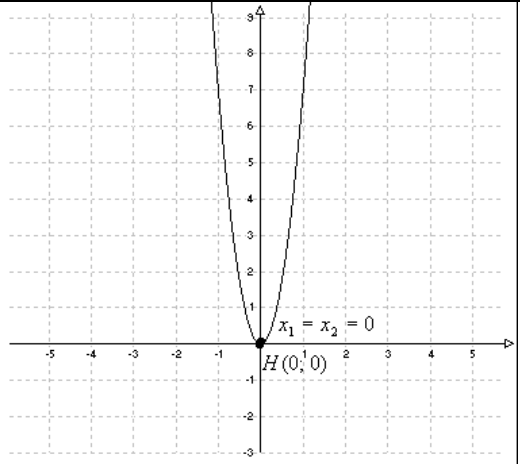
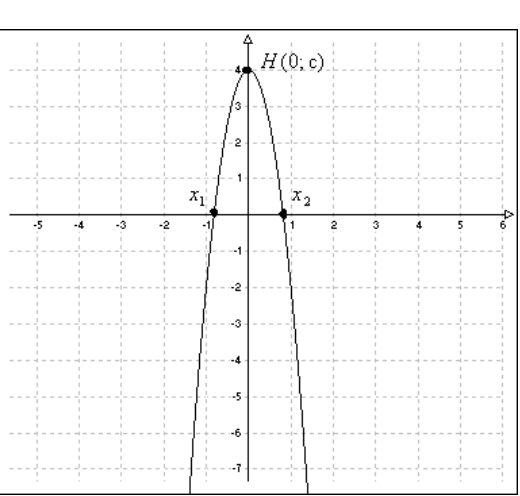

Ruutfunktsiooni tüüp	Ruutvõrrandi nullkohtade leidmiseks	Lahendusvõte	Näide ruutvõrrandi lahendamise kohta	Ruutfunktsiooni graafik
<p>$y = ax^2$</p> <p>Kui $a > 0$, siis avaneb parabool ülespoole, kui $a < 0$, siis avaneb parabool allapoole. Mida suurem on a absoluutväärtus, seda kitsam parabool on. Sümmeetriateljeks (parabooli teljeks) on y telg. Nullkohti on üks ($x=0$). Haripunkt asub punktis $H(0; 0)$.</p>	<p>Mittetäielik ruutvõrrand</p> <p>$ax^2 = 0$</p>	<p>Sellisel ruutvõrrandil on kaks võrdset lahendit $x_1 = x_2 = 0$. Sageli öeldakse, et ruutvõrrandil on üks lahend $x = 0$.</p>	<p>Normaalne oleks lahendada seda võrrandit peast, kuid lahenduskaik oleks järgmine:</p> $7x^2 = 0 \quad : 7$ $x^2 = 0$ $x_1 = x_2 = \sqrt{0}$ $x_1 = x_2 = 0$	
<p>$y = ax^2 + c$</p> <p>Kui $a > 0$, siis avaneb parabool ülespoole, kui $a < 0$, siis avaneb parabool allapoole.</p> <p>Parabooli sümmeetriateljeks (e. parabooli teljeks) on y telg.</p> <p>Paraboolil võib olla kaks nullkohta. Nullkohad võivad ka puududa (graafik ei lõika x telge). Siis puudub ka lahend vastaval ruutvõrrandil (juure alla tuleb negatiivne arv). Haripunkt asub punktis $H(0; c)$.</p>	<p>Mittetäielik ruutvõrrand</p> <p>$ax^2 + c = 0$</p>	<p>Lahendamiseks viime vabaliikme c paremale poole võrdusmärgi ning jagame võrrandi mõlemad pooli ruutliikme kordajaga a. Seejärel leiame lahendid.</p> $ax^2 + c = 0$ $ax^2 = -c \quad : a$ $x^2 = \frac{-c}{a}$ $x_1 = \sqrt{\frac{-c}{a}} \quad \text{ja} \quad x_2 = -\sqrt{\frac{-c}{a}}$	$-6x^2 + 4 = 0$ $-6x^2 = -4 \quad : (-6)$ $x^2 = \frac{2}{3}$ $x_1 = \sqrt{\frac{2}{3}}, \quad x_2 = -\sqrt{\frac{2}{3}}$	

Ruutfunktsiooni tüüp	Ruutvõrrandi nullkohtade leidmiseks	Lahendusvõte	Näide ruutvõrrandi lahendamise kohta	Ruutfunktsiooni graafik
<p>$y = ax^2 + bx$</p> <p>Kui $a > 0$, siis avaneb parabool ülespoole, kui $a < 0$, siis avaneb parabool allapoole.</p> <p>Sellisel ruutfunktsioonil on alati üks nullkohtadest $x = 0$.</p> <p>Parabooli telg on sirge, mis läbib x telge kohalt $x = -\frac{b}{2a}$.</p> <p>See on ka haripunkti abstsisskoordinaat x_h. Haripunkti ordinaadi y_h saab arvutada ruutfunktsiooni valemist $y_h = ax_h^2 + bx_h$.</p>	<p>Mittetäielik ruutvõrrand</p> <p>$ax^2 + bx = 0$</p>	<p>Lahendamiseks tegurdame ruutvõrrandi vasaku poole tuues sulgude ette teguri x.</p> <p>$ax^2 + bx = 0$</p> <p>$x(ax + b) = 0$</p> <p>Vasakul poolel on pärast tegurdamist kahe teguri korrutis x ja ax + b. Korrutis saab olla 0 üksnes siis, kui üks vähemalt üks teguritest on 0. Seega tuleb võrrandi üheks lahendiks</p> <p>$x_1 = 0$</p> <p>Teise lahendi x_2 saame siis, kui lahendame lineaarvõrrandi</p> <p>$ax + b = 0$</p>	<p>$4x^2 + 3x = 0$</p> <p>$x(4x + 3) = 0$</p> <p>$x_1 = 0$</p> <p>$4x + 3 = 0$</p> <p>$4x = -3 \mid : 4$</p> <p>$x_2 = -\frac{3}{4}$</p>	
<p>$y = ax^2 + bx + c$</p> <p>Kui $a > 0$, siis avaneb parabool ülespoole, kui $a < 0$, siis avaneb parabool allapoole.</p> <p>Parabooli sümmeetriateljeks on telg $x = -\frac{b}{2a}$. See on ka haripunkti abstsisskoordinaat x_h. Parabool lõikab x telge punktis (0; c)</p> <p>Nullkohad võivad ka puududa (seda saab otsustada ruutvõrrandi diskriminandi D järgi).</p>	<p>Taandamata täielik ruutvõrrand</p> <p>$ax^2 + bx + c = 0$</p>	<p>Lahendamiseks on valem. Juhul, kui ruutliikme kordaja on negatiivne, siis on arukas korrutada kogu ruutvõrrand läbi teguriga -1.</p> $x = \frac{-b \pm \sqrt{D}}{2a}$ $D = b^2 - 4ac$ <p>Kui $D > 0$, siis on kaks erinevat lahendit. Kui $D = 0$, siis on kaks võrdset lahendit. Kui $D < 0$, siis lahend puudub ning ruutvõrrandit ei ole mõtet edasi lahendada.</p>	<p>Kuna ruutliikme kordaja on negatiivne, siis korrutame selle läbi teguriga -1.</p> <p>$-2x^2 + 3x + 2 = 0 \mid \cdot (-1)$</p> <p>$2x^2 - 3x - 2 = 0$</p> <p>$D = (-3)^2 - 4 \cdot 2 \cdot (-2) = 25$</p> <p>$x = \frac{-(-3) \pm \sqrt{25}}{2 \cdot 2} = \frac{3 \pm 5}{4}$</p> <p>$x_1 = \frac{3 - 5}{4} = -0,5$</p> <p>$x_2 = \frac{3 + 5}{4} = 2$</p>	

Ruutfunktsiooni tüüp	Ruutvõrrandi nullkohtade leidmiseks	Lahendusvõte	Näide ruutvõrrandi lahendamise kohta	Ruutfunktsiooni graafik
<p>$y = x^2 + px + q$</p> <p>Kui ruutliikme kordajaks on -1, siis avaneb parabool allapoole vastasel korral ülespoole.</p> <p>Parabooli sümmeetriateljeks on telg $x = -\frac{p}{2}$.</p> <p>Nullkohad võivad ka puududa (parabool ei lõika x telge), sel juhul tuleb ruutvõrrandi lahendamisel juure märgi alla negatiivne arv.</p>	<p>Taandatud täielik ruutvõrrand</p> $x^2 + px + q = 0$	<p>Lahendamiseks sobib ka eelmine valem, kuid taandatud ruutvõrrandi jaoks on ka eraldi valem:</p> $x = -\frac{p}{2} \pm \sqrt{\left(\frac{p}{2}\right)^2 - q}$ <p>Taandatud ruutvõrrandi lahendamine võib käia ka Viete'i teoreemiga. Selle põhjal on lahendite korrutis võrdne vabaliikmega ning summa lineaarliikme kordaja vastand arvuga. St</p> $x_1 \cdot x_2 = q$ $x_1 + x_2 = -p$	<p>Kui ruutliikme kordaja oleks -1, siis tuleks ruutvõrrand korrutada läbi -1-ga. Antud näite korral aga seda tarvidust ei ole.</p> $x^2 - 2x - 3 = 0$ $x = -\frac{-2}{2} \pm \sqrt{\left(\frac{-2}{2}\right)^2 - (-3)} = 1 \pm \sqrt{1+3} = 1 \pm 2$ $x_1 = 1 - 2 = -1$ $x_2 = 1 + 2 = 3$	